

SPRAWOZDANIE

· WYDZIAŁU

KASYNA i KOŁA LITERACKO-
ARTYSTYCZNEGO we LWOWIE

za czas od 1 kwietnia 1931 do 31 marca 1932

przedłożone Walnemu Zgromadzeniu

w dniu 28 maja 1932.

SPRAWOZDANIE

WYDZIAŁU

KASYNA i KOŁA LITERACKO-
ARTYSTYCZNEGO we LWOWIE

za czas od 1 kwietnia 1931 do 31 marca 1932

przedłożone Walnemu Zgromadzeniu

w dniu 28 maja 1932.

Biblioteka Jagiellońska

1002266974

SPRAWOZDANIE

WYDZIAŁ

KASYNIA I KOŁA LITERACKO-

ARTYSTYCZNEGO we LWOWIE

ze dnia 1 kwietnia 1931 do 31 marca 1932

Przełożone Wzajemne Zgromadzenie

62347

11 dnia 1931

1931/1932

Ś. p. Dr WŁADYSŁAW HOJNACKI

ok sprawozdawczy 1931/1932 rozpoczęliśmy już bez Tego, który swoją niezmordowaną, pełną poświęcenia pracą i oddaniem całego Siebie, doprowadził Kasyno i Koło Literacko-Artystyczne do najwyższego rozkwitu. Nurtująca od dłuższego czasu choroba nie pozwoliła ukochanemu przez nas wszystkich Prezesowi, drowi Władysławowi Hojnackiemu na bezpośrednie branie udziału w pracach Wydziału, mimo to interesował się On każdą sprawą dotyczącą Towarzystwa, aż wreszcie w dniu 18 czerwca 1931 r. nieubłagana śmierć odłączyła Go od nas na zawsze.

Przywdzialiśmy naprawdę szczerą żałobę, jednak nie opuściliśmy rąk po ogromnej stracie, jaką poniosło Towarzystwo. Złączeni z Jego wielkim duchem zabraliśmy się z pełną ambicją do dalszej pracy, ażeby niczego nie uronić ze spuścizny, jaką nam wielki społecznik zostawił. Uważaliśmy, że tylko przez usilną pracę dla dobra Towarzystwa najlepiej uczcimy Jego pamięć i oddamy hołd Jego zasługom.

W tem miejscu nadmieniamy, że Wydział, pomny Jego niecodziennych zasług dla Kasyna i Koła Literacko-Artystycznego, urządził pogrzeb kosztem Towarzystwa, a celem uczczenia Jego pamięci postarał się o wykonanie portretu, który w dniu dzisiejszym umieszczamy w sali naszego Towarzystwa.

Jakiej miary człowiekiem i działaczem był śp. dr Władysław Hojnacki świadczyły ogromne rzesze ze wszystkich sfer społeczeństwa lwowskiego, które wzięły udział w oddaniu Mu ostatniej ziemskiej posługi.

ZARZĄD TOWARZYSTWA

Po dokonaniu wyboru prezesa i jednego z wiceprezesów przez Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie w dniu 27 listopada 1931, skład Wydziału Towarzystwa był następujący:

Prezes: Jan Antoniewicz*

Wiceprezesi: Seweryn Lehnert* i dr. Kasper Weigel*****

Sekretarz: Marjan Goetz***

zastępca: Karol Zieliński*****

Skarbnik: Emil Krug**

zastępca: Inż. Bronisław Welcher**

Gospodarz administracyjny: mr Stanisław Kuziński***

zastępca: Karol Zieliński*****

Gospodarz klubowy: Edward Kostrzewski*****

zastępca: Stanisław Madeyski¹⁾**

Zarządca Biblioteki i Czytelni: Seweryn Lehnert*

Dr. Jan Franke *****

Alojzy Gürtler***

Stanisław Madeyski¹⁾**

Dr Stanisław Trojan**

Inż. Bronisław Welcher**

Stanisław Wondrausch*****

Józef Zgóralski***

Karol Zieliński***** (zast. członka W., objął funkcje
członka Wydziału).

Zastępca Członka Wydziału: Inż. Stefan Błażyński**

* Wybrany w dniu 27/XI 1931 na lat 3.

** Wybrany w dniu 30/V 1931 na lat 3.

*** Wybrany w dniu 28/V 1930 na lat 3.

**** Wybrany w dniu 28/V 1930 na lat 2.

***** Wybrany w dniu 29/V 1929 na lat 3.

1) Zastępca Członka Wydziału objął w myśl postanowień art. 27 statutu T-wa funkcje członka Wydziału w miejsce śp. Włodzimierza Reindla, wybranego w dniu 30/V 1931 na lat 3.

Członkowie Komisji Rewizyjnej:

(wybrani w dniu 30/V 1931 na jeden rok)

Dr Marjan Boziewicz

Karol Sawicki

Wacław Kwiatkowski

Michał Popławski

Dr Stefan Uhma

Wydział rozdzielił prace pomiędzy następujące komisje:

1) **Komisja Literacko-Artystyczna**, której zadaniem była inicjatywa w sprawach kulturalnych, układanie programu wykładów i odczytów, koncertów, artystycznych wieczorów i uroczystości. Członkami tej Komisji byli: Jan Antoniewicz, inż Stefan Błażyński, mr Stanisław Kuziński, Seweryn Lehnert, dr Kasper Weigel. Pracami organizacyjnymi komisji tej kierował wiceprezes, S. Lehnert.

2) **Komisja Życia Towarzyskiego** organizowała zabawy taneczne i wieczory rozrywkowe. Skład jej był następujący: inż Stefan Błażyński, Marjan Goetz, Alojzy Gürtler, Edward Kostrzewski, Seweryn Lehnert, Stanisław Madeyski, dr Stanisław Trojan, Stanisław Wondrausch, Józef Zgóralski, Karol Zieliński. Obradom tej komisji przewodniczył P. J. Zgóralski.

3) **Komisja Gospodarczo-finansowa** pod przewodnictwem skarbnika P. Emila Kruga rozpatrywała wszystkie sprawy gospodarcze i finansowe T-wa i przygotowywała wnioski do uchwał Wydziału. Do komisji tej obok prezydium należeli Alojzy Gürtler, Edward Kostrzewski, mr Stanisław Kuziński, inż Bronisław Welczer i Karol Zieliński.

4) **Komisję Balotową** stanowili PP. Jan Antoniewicz, Alojzy Gürtler, Seweryn Lehnert, Edward Kostrzewski, mr Stanisław Kuziński i dr Kasper Weigel.

5) **Komisja Prawnicza** złożona z PP. Jana Antoniewicza, dra Jana Frankego, Alojzego Gürtlera, mra Stanisława Kuzińskiego, Stanisława Wondrauscha i Karola Zielińskiego wydawała opinie prawne w sprawach, które opinii tej wymagały.

6) **Komisja Techniczna** przygotowywała plany koniecznego remontu gmachu, rozpatrywała oferty firm na wykonanie robót, kontrolowała roboty te i odbierała je po wykonaniu, wreszcie sprawdzała rachunki. Członkami tej komisji byli PP. inż Stefan Błażyński, mr Stanisław Kuziński, dr Kasper Weigel i inż Bronisław Welczer jako przewodniczący.

7) **Nadzór kulinarny** sprawował P. Alojzy Gürtler.

W miarę potrzeby wyżej wymienione komisje współpracowały ze sobą.

Pełny Wydział odbył w okresie sprawozdawczym 12 posiedzeń.

Wydział załatwił 226 pism.

* * *

Skład personalu Kasyna i Koła Lit.-Art.:

KANCELARJA

Dyrektor: Franciszek Issakiewicz.

Sekretarz: Stefan Hardygóra.

Nadto była zajęta w kancelarii w godzinach wieczornych 1 maszynistka.

KSIĄŻNICA

W Książnicy T-wa pracowały 3 słuchaczki Uniwersytetu J.K.

Służba: 1 służący kartowy, 1 kursor i szatny, 5 służących i 1 chłopiec do posług.

W budynku Kasyna i K. L. A. posiadali mieszkanie służbowe: dyrektor oraz 2 służących.

Restaurację Kasyna prowadził P. Józef Kłossowski.

SPRAWOZDANIE WYDZIAŁU

CZĘŚĆ OGÓLNA

Działalność Wydziału w roku sprawozdawczym realizowała się — jak w latach poprzednich — przez rozwijanie życia kulturalno-artystycznego i towarzyskiego.

Życie kulturalno-artystyczne przejawiało się w urządzaniu licznych odczytów, wykładów i koncertów, które cieszyły się dość dużą frekwencją tak Członków Towarzystwa jak i szerszej publiczności. Imprezy te stały na wysokim poziomie kulturalnym i artystycznym. O ile czegoś sami w tym zakresie nie dokonaliśmy, to gościnne otwarcie podwoi dla wszystkich, pragnących podtrzymać umysłowe i towarzyskie życie naszego miasta dopełniało całości tak, że śmiało powiedzieć możemy, iż Kasyno i Koło Literacko-Artystyczne stało się środowiskiem wszystkich literacko-artystycznych i towarzyskich poczynañ w naszym mieście.

Podobnie jak w latach poprzednich łączyły nas serdeczne i przyjacielskie stosunki kulturalne z licznymi stowarzyszeniami o celach kulturalnych i naukowych, a w szczególności z Towarzystwem Geograficznym, Towarzystwem Przyjaciół Francji i z Zawodowym Związkiem Literatów. Temu ostatniemu ułatwiamy pracę przez odstępowanie jednej z naszych sal na wieczory gościnne. Wydział przychodził też z pomocą różnym instytucjom humanitarnym i społecznym w ten sposób, że wspomagał je materialnie przez udzielanie sal bądźto bezpłatnie bądź po zniżonych cenach.

W roku sprawozdawczym nawiązaliśmy stosunki z Towarzystwem Sztuk Pięknych i z założonem we Lwowie Towarzystwem Miłośników Muzyki i Opery. Kiedy w czerwcu 1931 r. zadecydowaną została przez Reprezentację miasta Lwowa sprawa zniesienia opery lwowskiej, Wydział na skierowany do

niego apel, wziął przez swoich delegatów udział w zebraniu obywatelskim, które postanowiło, mimo nasuwających się wielkich trudności zwłaszcza finansowych, uruchomić teatr muzyczny drogą inicjatywy prywatnej. Wspólnie też z tem Towarzystwem urządziliśmy 7 maja br. wieczór dyskusyjny na temat „Życie muzyczne Lwowa w przyszłym sezonie“.

Braliśmy udział w uroczystościach różnych towarzystw w szczególności w jubileuszu Towarzystwa Śpiewackiego „Lutnia“, a sami też urządzaliśmy podobne uroczystości, z których wspomnieć należy o koncercie urządzonym ku uczczeniu 25-cio lecia działalności kompozytorskiej Stanisława Lipskiego, odznaczonego na konkursie Kasyna i Koła Literacko-Artystycznego I-szą nagrodą.

Gdy wkońcu wspomnimy, że Biblioteka nasza pod pełną poświęcenia pieczołowitością wiceprezesa Towarzystwa p. Seweryna Lehnerta coraz bardziej się rozwija i z naszego bogatego księgozbioru korzystają coraz liczniejsze rzesze członków i ich rodzin, że również i Czytelnia zaopatrzona jest we wszystkie prawie dzienniki krajowe i w wielką ilość czasopism zagranicznych, damy całokształt naszej działalności kulturalnej.

W roku sprawozdawczym nie urządzaliśmy t. zw. „Sobót kasynowych“, a stało się to dlatego, ponieważ Wydział przyszedł do przekonania, że w wieczorach tych brała udział tylko mała ilość osób — zwłaszcza członków Towarzystwa, — a urządzanie ich pociągało za sobą znaczne wydatki. Wydział zatem ograniczył się tylko — jak wyżej wspomniano — do urządzania odczytów, prelekcyj i koncertów, dając możność uczestniczenia w nich szerszemu ogółowi.

O ile idzie o życie towarzyskie zauważamy, że Wydział dokładał starań, aby je ożywić. Po porozumieniu się z żonami Członków, powstało Koło Bridge'owe Pań, które korzysta 2 razy w tygodniu z jednej z naszych sal.

Jak w poprzednich latach, Wydział urządził szereg dancingów i zabaw, a „Opłatek“ w dniu 2 stycznia 1932 r. cieszył się dużą frekwencją członków, którzy spędzili kilka godzin wśród bardzo miłego i serdecznego nastroju. Wspólnie z Kołem Bridge'owem Pań urządziliśmy bridge-dancing, którego czysty dochód w kwocie 720 zł. przeznaczylimy na rzecz Miejskiego Komitetu Funduszu Bezrobocia.

Po objęciu teatrów przez nową dyrekcję, Wydział zaabonował 2 łóża w Teatrze Wielkim i 4 fotele w Teatrze Rozma-

itości. Ze zdziwieniem stwierdziliśmy, że Członkowie, z wyjątkiem przedstawień operowych, korzystają w bardzo małej ilości z abonamentu tak, że ta pozycja naszego budżetu wykazuje dość duży deficyt.

Życie nasze tak się rozrosło, że mury naszego gmachu stają się coraz ciasniejsze, to też Wydział poświęcił dużo czasu zagadnieniu rozwiązania tego problemu. Niestety, przyszliśmy do przekonania, że wobec ogólnego kryzysu gospodarczego i finansowego myśl nasza o budowie nowego gmachu staje się prawie utopją. Uważaliśmy jednak, że przecież należy znaleźć jakieś wyjście i po dłuższem zastanowieniu się i licznych dyskusjach przyszliśmy zgodnie do wniosku, że w obecnych warunkach możemy się zdobyć jedynie na rekonstrukcję gmachu ewentualnie z nadbudową jednego piętra. O odbyliśmy już nawet konferencję z prof. Politechniki p. inż. Witoldem Minkiewiczem, a wynikiem konferencji było, zarządzenie sporządzenia planu obecnego gmachu, którego dotychczas nie było. P. prof. inż. Minkiewiczowi poruczyliśmy wygotowanie szkicowego projektu rekonstrukcji budynku. Z tym projektem przychodzi Wydział na Walne Zgromadzenie, które zechce się oświadczyć co do niego i powziąć uchwałę na wniosek Wydziału o zużycie zebranych funduszy przeznaczonych na budowę nowego gmachu, na jego rekonstrukcję.

Wydział, licząc się z ewentualną rekonstrukcją budynku, a także i trudnościami finansowymi, nie przedsięwziął w roku sprawozdawczym większych inwestycji poza odświeżeniem sal i dokonaniem mniejszych naprawek.

Nie możemy zamilczeć, że kryzys gospodarczy odbił się silnie na naszym budżecie, a to z tego powodu, że musieliśmy odnajmować salę na obce imprezy po cenach niższych, a także i nasze własne imprezy przyniosły nam w roku sprawozdawczym znacznie mniejsze dochody. Nie dziw też, że rok budżetowy zamykamy niestety deficytem w kwocie 3.978 zł. 78 gr.

Musimy podnieść, że niewszyscy członkowie poczuwają się do obowiązku regularnego uiszczania wkładek, i mimo urgensów, niektórzy zalegają z większemi kwotami.

Ponieważ firma „Förstera“ zażądała zwrotu użyczonego nam na koncerty fortepianu koncertowego, zakupiliśmy fortepian marki „Steinway“, — z którego już przed kupnem dłuższy czas korzystaliśmy, — za kwotę 600 dol. am.

Wydział, licząc się z mniejszymi dochodami, dokładał dużo starań, ażeby przeprowadzić oszczędności w całej administracji, a następstwem tego między innemi było zredukowanie płac całego personelu.

Na zakończenie naszego sprawozdania chcemy podziękować wszystkim Tym, którzy z nami współdziałali, a w szczególności całej miejscowej Prasie polskiej.

W przeświadczeniu, że wszyscy pracowaliśmy z zapałem i z myślą tylko o dobru Towarzystwa w miarę naszych sił i wolnego od zajęć zawodowych czasu, przedstawiamy niniejsze sprawozdanie z naszej działalności Walnemu Zgromadzeniu z prośbą o rzeczową krytykę.

CZĘŚĆ SZCZEGÓŁOWA.

1. Inwestycje.

Wskutek zabrania przez firmę Förstera fortepianu, wypożyczonego „dla reklamy“, okazała się potrzeba nabycia fortepianu. Korzystając z nadarzającej się sposobności, zakupił Wydział fortepian koncertowy pierwszorzędnej marki Steinway'a.

Brak pieca w przejściu z małej sali do cukierni uniemożliwiało utrzymanie w czasie odczytów, koncertów i imprez, znośnej temperatury w małej sali. Zmusiło to Wydział do wstawienia rozsuwalnej ścianki pomiędzy małą salą a t. zw. promenuarem.

W czasie miesięcy letnich naprawiono zniszczony kaloryfer, dach i kominy, wyczyszczono piece, z których dwa przestawiono, zakupiono płytę kuchenną.

Mając na oku odpowiedni wygląd sal klubowych, zarządził Wydział odmalowanie sali jadalnej, wytapetowanie sufitów w sali bilardowej i dużej sali do gry w karty, odmalowanie ścian i wytapetowanie sufitów w obu przyległych pokojach, odczyszczenie ścian w salonie w parterze i czytelnicy, ufarbowanie portjer w sali jadalnej, wreszcie sprawienie nowych chodników.

2. Dział literacko-artystyczny.

W czasie od dnia 29. X. 1931 do końca maja 1932 odbyły się następujące wykłady, odczyty i koncerty:

A. WYKŁADY I ODCZYTY.

W dniach:

29/10 1931 Prof. dr Zdzisław Żygulski: *„Kobieta w życiu i twórczości Goethego“*¹⁾.

GŁOSY PRASY.

¹⁾ Jest to bodaj omen szczęśliwy, że nadchodzący sezon K. i K. L. A. rozpoczął się pod auspicjami Goethego, . . . w 100-letnią rocznicę śmierci giganta poezji — rocznicy, która . . . bezwątpienia rozlegnie się echem rozległym w całym świecie kulturalnym . . . Lwów w europejskim hołdzie dla wejmarskiego Olimpijczyka weźmie godny udział. Tem milej jest, że K. i K. L. A. wcześniej, i od siebie tę rocznicę uczciło. („Słowo Polskie“ Nr. 301 z dnia 2/XI 1931.)

- 5/11 1931 Magdalena Samozwaniec: „Wystawa Paryska i Londyn” z przeźrocami. ²⁾
- 19/11 „ Dr Mieczysław Ziemnowicz: „New York i jego życie” z przeźrocami. ³⁾
- 26/11 „ Teodor Parnicki: „Polska i Polacy w literaturze rosyjskiej”.
- 10/12 „ Prof. Uniw. dr Leon Chwistek: „Przyszłość kultury w Polsce” (wspólnie ze Związkiem Zawodowym Literatów Polskich). ⁴⁾
- 11/12 „ Dr Muraz, nacz. lekarz francuskich wojsk kolonialnych: „Udział medycyny w podboju i organizacji francuskiego państwa kolonialnego zwłaszcza w Afryce ekwatorialnej” (z przeźrocami i filmem). Wspólnie z Towarzystwem Przyjaciół Francji. ⁵⁾
- 13/12 „ Carlo Liten, literat belgijski: „Arcydzieła wybitnych poetów francuskich i belgijskich” (wspólnie z Tow. Przyjaciół Francji).

²⁾ W szczelnie zapełnionej sali Kasyna i Koła Lit. Art. wygłosiła Magdalena Samozwaniec odczyt o Wystawie Kolonialnej w Paryżu i o Londynie. Nie należał on do typu odczytów, na których większość śpi, a prawie wszyscy ziewają, były to bowiem dowcipne reminiscencje z pobytu zagranicą. Styl barwny, gęsto usiany mocnymi porównaniami, uwagi dowcipne, często złośliwe — niejednokrotnie pobudzały publiczność do szczerego śmiechu. („Kurjer Lwowski” z 11/XI 1931. Nr. 313.)

³⁾ ... Znakomicie obeznany z najdrobniejszymi szczegółami na podstawie autopsji (prelegent przebywał przez dłuższy czas kilkakrotnie w Ameryce, gdzie studjował najnowsze prądy i praktykę tamtejszego szkolnictwa), p. dr. Ziemnowicz ilustrował przeźrocami swe wrażenia z wędrowki po placach, ulicach i dzielnicach nowojorskich. W zakończeniu podał syntetyczną charakterystykę życia człowieka nowego świata. („Słowo Polskie” Nr. 320 z dnia 22/XI 1931.)

⁴⁾ ... Prof. Chwistek, od roku przeszło czynny na jednej z katedr filozofii ścisłej na Uniwersytecie J. K., wystąpi we Lwowie po raz pierwszy w charakterze prelegenta przed szerszą publicznością. Wybitny uczony, znany w kraju i zagranicą w kołach uniwersyteckich z wielu cennych prac z zakresu logiki formalnej, autor niezmiernie ciekawego studjum p. t. „Wielkość rzeczywistości”, należy zarazem jako artysta malarz, w swej praktyce artystycznej podejmujące najśmielsze zagadnienia i eksperymenty, do młodej awangardy nowoczesnej polskiej sztuki i był jednym z promotorów i pionierów krakowskiej grupy formistów. ... Dla intelektualnych sfer Lwowa, prelekcja czwartkowa stanowił też będzie prawdziwie sensacyjny ewenement. („Gazeta Lwowska” z 10/XII 1931. Nr. 285.)

... Osoba prelegenta, pracą naukowo-pedagogiczną, związanego od roku przeszło ze Lwowem, temat aktualny i doniosły — ściągający znaczne, doborowe i żywo reagujące audytorjum. ... („Słowo Polskie” z 13/XII 1931. Nr. 341.)

⁵⁾ ... dr. Muraz, naczelny lekarz francuskich wojsk kolonialnych, oficer Legji honorowej, wielce zasłużony na polu akcji sanitarnej w Afryce ekwatorialnej, zajął się odczycie wygłoszonym w tej samej sali za staraniem Kasyna i Tow. Przyjaciół Francji, tematem specjalnym z dziedziny mu najbliższej — bo omówieniem udziału medycyny w cywilizowaniu kolonii francuskich. Rola jej jest rzeczywiście bardzo doniosła i w pochodzie kultury przez kraje kolorowych barbarzyńców zajmować musi pierwsze miejsce, skoro się zważy rozmiary klęsk, zadawanych tubylcom przez epidemie związane z gorącym klimatem. ... Szereg ciekawych zdjęć fotograficznych i film z życia murzynów afrykańskich, były zajmującą ilustracją odczytu. Owacyjnie powitany prelegent nie omisszał też podkreślić momentu przyjaźni polsko-francuskiej. („Słowo Polskie” Nr. 342 z dnia 14/XII 1931.)

- 21/1 1932 Prof. Uniw. Jag. dr Józef Reiss: „Czar i piękno muzyki polskiej“. Ilustracja muzyczna i wokalna: prof. Wacław Lewandowski, fortepian — prof. Eleonora Tatarczuchowa, śpiew.
- 25/1 „ Dr Otton Wyszyński: „Wrażenia z podróży do Peru“ (z przeżroczami). Wspólnie z Tow. Geograficznym.
- 11/2 „ Kazimiera Rychterówna: „Wieczór recytatorski“. ⁶⁾
- 12/2 „ Prof. dr August Zierhoffer: „Czy świat jest prze-ludniony“? ⁷⁾. Wspólnie z Tow. Geograficznym.
- 14/2 „ Kazimiera Rychterówna: „Cudowne bajki“ (dla dzieci). ⁸⁾
- 18/2 „ Jerzy Remer: „Kamienie mówią“ (z przeżroczami). ⁹⁾
- 25/2 „ Prof. Józef Pieniążek: „Ziemia podtatrzańska w obra-zach“ (z przeżroczami).
- 3/3 „ Prof. dr Walery Goetel: „Wesołe opowiadania z prze-żyć z góralami w Tatrach“.
- 8/3 „ Adrian Zagórna: „Ślepy tor“.
- 15/3 „ „Młody Lwów“ Wieczór poezji i prozy.
- 14/4 „ Anna Ludwika Czerny i Stefan Napierski: „Współ-czesna poezja francuska w przekładach“, słowo wstępne: prof. Uniw. dr Zygmunt Czerny. ¹⁰⁾

⁶⁾ Wieczór recytatorski Kazimierzy Rychterówny był prawdziwą uczcą duchową. Publiczność z zapartym tchem słuchała znakomitej artystki, a miarą wrażenia jej recytacji były niemilkące brawa. . . . Doskonała dykcja, przebogata koloratura głosu, niezrównana finezja ruchów, mowa każdego gestu i wyrazista mimika stawiają Kazimierę Rychterównę na wyżynie prawdziwego artysty i czynią z niej mistrzynię żywego słowa. („Kurjer Lwowski“ z 18/II 1932. Nr. 49.)

⁷⁾ Zagadnienie w czasach ogólnościowego nadmiaru rąk do pracy nie tylko aktualne, ale niepokojące, wygląda z punktu widzenia naukowego zupełnie inaczej, niż się wydaje na pierwszy rzut oka przy uwzględnieniu chwilowych warunków życia w rozmaitych krajach kulturalnych. Znany geograf prof. dr. Zierhoffer przedstawił onekdaj ten niezwykle interesujący problem przede wszystkim ze stanowiska geograficznego, mianowicie stosunku człowieka do obszaru świata. . . . Prelegent ilustrował swój ciekawy wykład licznymi mapami przedstawiającymi obszary świata w uwzględnieniu ich stopnia zamieszkalności. („Słowo Polskie“ z 15/II 1932. Nr. 45.)

⁸⁾ . . . Podziwialiśmy więc znowu przede wszystkim fenomenalną pamięć, pozwalającą p. Rychterównie z największą swobodą opanowywać najdłuższe nawet utwory nie tylko poetyckie, ale również prozaiczne — te drugie znacznie trudniejsze, bo pozbawione utrwalającej więzi rymu i wyrazistego, regularnego rytmu. („Gazeta Poranna“ z 14/II 1932. Nr. 9849.)

⁹⁾ Ostatni czwartek kasynowy wypełniła prelekcja generalnego konserwatora Min. W. R. i O. P. dr. Jerzego Remera, nazwana: „Kamienie mówią...“, a za przedmiot mająca sensacyjne odkrycia w podziemiach bazyliki wileńskiej w jesieni ub. roku. Odczyt znakomicie skonstruowany, przejrzysty, fachową rzeczowość łączący z niebanalnym ujęciem literackim, przeniknięty nurtem głębokiego umiłowania przeszłości i rozumienia jej poezji, wymowy i piękna jej świadectw i śladów zachowanych — rzucił sprawę tych odkryć na tło ogólniejsze: dziejów miasta i dziejów katedry. . . . Odczyt ilustrowany mnóstwem doskonałych przeżrocz, które szły, przekonywały, narzucały sugestię wspól z słowem — został przez publiczność przyjęty gorącymi oklaskami. („Słowo Polskie“ z 21/II 1932. Nr. 51.)

¹⁰⁾ . . . Wczorajszy wieczór poezji francuskiej ma zatem wielkie znaczenie dla propagandy sztuki, zwłaszcza, iż dano publiczności, w miarę możliwości i czasu „próbki“ najgłówniejszych prądów artystycznych i ideowych, przenikających współczesną twórczość francuską. („Kurjer Lwowski“ z 18/IV 1932. Nr. 108.)

- 19/4 1932 Magdalena Samozwaniec: „*O miłości papierowej, płóciennej i skórzaney*”.¹¹⁾
- 27/4 „ Recital Janusza Strachockiego: „*Poeci mówią*” — utwory: Henryka Balka, Kazimierza Bukowskiego, Anny Ludwiki Czerny, Włodzimierza Lewika, Stanisława Maykowskiego i Beaty Obertyńskiej.¹²⁾
- 29/4 „ Prof. R. L. Samojłowicz z Leningradu: „*Ostatnie archaiczne badania w Rosji sowieckiej*” z przeźroczami. (Wspólnie z Tow. Geograficznem).
- 12/5 „ Wieczór poezji rosyjskiej XX w. (Teodor Parnicki — słowo wstępne i objaśnienia. Irena Borowska, art. dramatu i Zdzisław Kuntsman — recytacja).

B. KONCERTY.

- 13/5 1931 „*Wieczór muzyki i poezji indyjskiej*” z udziałem poety hinduskiego i nauczyciela szkoły Rabindranath’a Tagore w Santiniketan pod Kalkutą Lakshmisvar’a Sinha.
- 13/11 „ Koncert Heleny Lipowskiej, art. opery warszawskiej.¹³⁾
- 24/11 „ Koncert Marji Błażyńskiej, śpiewaczki.¹⁴⁾
- 1/12 „ Koncert artystów opery: Edwarda Bendera, Marji Kisielewskiej i Tadeusza Szymonowicza.¹⁵⁾

¹¹⁾ ... Wśród licznie zgromadzonej publiczności znalazła M. Samozwaniec żywy rezonans. („Słowo Polskie” Nr. 110. z 23/IV 1932.)

¹²⁾ ... idą teraz jedna po drugiej ciekawe i cenne imprezy zbiorowe. Po wystąpieniu młodego Lwowa, wieczór tłumaczeń z współczesnej poezji francuskiej, a ostatnio — reprezentacja liryki lwowskiej, potraktowana jako recital doskonałego odtwórcy, sympatycznie widzianego we Lwowie art. dramatu Janusza Strachockiego. ... Niezależnie od tych uwag — warto z naciskiem podkreślić jasne strony imprezy, zrywające ze stałymi narowami organizacyjnymi, więc: obliczenie czasowe programu, dobranie utworów ze stanowiska wartości odtwórczej, recytacyjnej i przedewszystkiem znakomitą ich interpretację. („Słowo Polskie” z 30/IV 1932. Nr. 117.)

¹³⁾ ... Również i ruchliwe „Koło literacko-artystyczne” rozporządzając piękną salą Kasyna, zainaugurowało swój sezon muzyczny występem znakomitej śpiewaczki operowej, p. Heleny Lipowskiej. („Kurjer Lwowski” z 19/XI 1931. Nr. 321.)

Niezwykłe serdeczne przyjęcie, jakiego doznała p. Helena Lipowska z okazji swego lwowskiego recitalu w Kasynie i Kole Lit.-Artyst., było dowodem nie tylko sympatii, jaką miasto nasze darzy talenty, wyrosłe na jego gruncie, ale i uznania dla jej nieprzeciętnych walorów śpiewackich. („Gazeta Lwowska” z 19/XI 1931. Nr. 268.)

¹⁴⁾ Sekcja koncertowa Kasyna i Koła literacko-artystycznego rozwija coraz to żywszą działalność, a wciągając w orbitę swych poczynąń głównie wybitnych artystów lwowskich, przyczynia się w wysokim stopniu do ożywienia i podniesienia kultury muzycznej naszego miasta. („Kurjer Lwowski” z 2/XII 1931. Nr. 334.)

¹⁵⁾ ... śpiewała sympatyczna trójka naszych artystów operowych. Tu naturalnie ogólną ciekawość budził występ p. Bendera, który po studiach zagranicą poraz pierwszy wystąpił na estradzie — przyczem żałować wypada, że natrafił na smutny okres zamknięcia opery, ... Partnerzy p. Bendera, p. Kisielewska i p. Szymonowicz doskonałymi walorami swego wykonu wzbudzili w słuchaczach tylko większą tęsknotę za operą, ... („Kurjer Lwowski” z 9/XII 1931. Nr. 341.)

- 12/12 1931 Koncert Wacława Kochańskiego, skrzypka. ¹⁶⁾
 17/3 1932 „*Dawne pieśni francuskie*“. Śpiew: Lydja Barblan-Opieńska. Słowo wstępne: dr Henryk Opieński. Akompaniament: Helena Ottawowa. ¹⁷⁾
 4/4 „ Koncert pianistki ormiańskiej Marji Bodurian z Wenecji, uczestniczki Międzynarodowego Konkursu im. Fr. Chopina w Warszawie. ¹⁸⁾
 5/4 „ Wielki Koncert kompozytorski Stanisława Lipskiego z okazji 25-letniej pracy kompozytorskiej. Wykonawcy: Kazimierz Czarnecki, art. opery, Eugenjusz Mossakowski, art. opery, Tow. Śpiewacze „Bard“. Akompanjatorzy: Romuald Fischler i Zofja Śniadowska. Słowo wstępne: dr. Seweryn Barbag. ¹⁹⁾

3. Zabawy i rozrywki.

Pomimo ciężkich stosunków gospodarczych, postanowiła ruchliwa Komisja Życia Towarzyskiego kontynuować w roku sprawozdawczym urządzenie zabaw tanecznych, aby Członkom, Ich rodzinom i stałym Gościom dać możliwość miłej i taniej rozrywki na niedzielnych dancingach. Ceny wstępu zniżono znacznie, a wskutek tego frekwencja na zabawach była zadowalająca, chociaż mniejsza niż w roku ubiegłym.

¹⁶⁾ Koncerty znanego skrzypka Wacława Kochańskiego mają u nas już ustaloną sławę i cieszą się stosunkowo dość liczną frekwencją. Także tegoroczny koncert jego w sali Kasyna i Koła Literacko-artystycznego ściągnął znacznie większą ilość słuchaczy, którzy żywo oklaskiwali artystę i doskonałą jego towarzyszkę p. Helenę Ottawową. („Chwila“ z 16/XII 1931. Nr. 4572.)

¹⁷⁾ Staraniom Zarządu Kasyna i Koła lit.-art. zawdzięcza muzykalny odłam naszej publiczności wieczór poświęcony pieśniom francuskim (wykonanym przez p. Lydję Barblan-Opieńską), połączony z odczytem dra Henryka Opieńskiego. Interesujące słowo wstępne tak cenionego w polskim świecie muzykalnym prelegenta zapoznało audytorjum z genezą i charakterem najdawniejszych pieśni trubadurów, nie pominięto też kilku pięknych okazy pieśni z XV. i XVI. wieku, poczem nastąpiły, dotyczące „bergerettes“ z XVIII wieku objaśnienia, oraz omówienie szczegółów charakterystycznych dla kolend i dla francuskiej pieśni ludowej. . . . Po wyczerpujących objaśnieniach dra Opieńskiego, mógł więc recital śpiewaczki p. L. Barblan-Opieńskiej obudzić podwójne w szeregach słuchaczy zainteresowanie. Głos tej artystki, pod względem woluminu niewielki, nadaje się jednak wybornie do interpretacji utworów wymagających od wykonawczyni sporo finexji, umiejętności wokalnej i opartej na wykwińtnym smaku dykcji. („Gazeta Poranna“ z 20/III 1932. Nr. 9883.)

¹⁸⁾ P. Marja Bodurian, która występowała we Lwowie po raz pierwszy w sali Kasyna i Koła Lit.-Artyst., dała się poznać jako pianistka wybitnie utalentowana, zapowiadająca bardzo wiele. („Gazeta Lwowska“ z 8/IV 1932. Nr. 80.)

¹⁹⁾ . . . Kasyno i K. L. A urządziło we wtorek, 5-go kwietnia, koncert dla uczczenia 25-letniej działalności kompozytorskiej Stanisława Lipskiego, profesora Konserwatorium krakowskiego. . . . Dla nas sam fakt zorganizowania takiego koncertu jest doniosły . . . Jaka szkoda była, że koncert tak pierwszorzędny nie mógł być transmitowany przez radio na całą Polskę. T. Jarecki. („Słowo Polskie“ z 8/IV 1932. Nr. 95.)

Na dancingach niedzielnych przewijało się przeciętnie około 200 osób, niektóre zaś zabawy, jak wieczór św. Katarzyny, noc Sylwestrowa, tradycyjny bal kostjumowo-maskowy i dancing kończący karnawał, zgromadziły znaczniejszą ilość osób. Żadna impreza taneczna nie przyniosła deficytu. Wszystkie zabawy cechowała werwa i niefrasobliwy humor, a niedzielne dancingi musiały być nieraz na gorące życzenie szczerze rozbowionych uczestników przedłużane poza godzinę 1-szą po północy.

Wypada zaznaczyć, że równomiernie ze spadkiem frekwencji dała się zauważyć gwałtowna zmiana w strojach Pań. Przeważały skromne, niewyszukane toalety.

Komisja dbała — jak w latach ubiegłych — o dobór towarzystwa. Wstęp na zabawy dozwolony był tylko za okazaniem karty uczestnictwa. Kart tych wydano 1089.

Zakontraktowaną na sezon orkiestrę jazzbandową p. Wójcika, zastąpiono w zielonym karnawale orkiestrą p. Kordika.

Sezon zabawowy rozpoczął się 28. X. 1931 i przeciągnął się do 1. maja b. r. Krótki karnawał zimowy uzupełniono karnawałem zielonym, zakończonym zabawą maskową.

Zabawę Sylwestrową urozmaiciła bluetka noworoczna pióra p. Wiktora Budzyńskiego p. t. „Ministerjalne życzenia noworoczne“, przedstawiona przez zespół „Naszego Oczka“.

Tradycyjny bal kostjumowo-maskowy i w tym roku nie sprowadził spodziewanej ilości osób. Ilość kostjumów męskich była znikoma, z nielicznych zaś kostjumów pań, wybiły się na pierwszy plan dowcipnie pomyślane, przepyszenie skrojone kostjумы „Miki-myszek“. Stylowa, iscie kinowa charakteryzacja tych masek, pod którymi kryły się pp. Zofja Gargulińska i Marysia Broniewska, ich gestykulacja, ruchy i taniec, wywoływały szczery podziw i gorące uznanie. Jury przyznało „Miki-myszkom“ pierwsze miejsce i obdarowało je kwiatami. Ponadto wyróżnione zostały kostjумы „Nocy“, „Egipcjanki“, „Tęczy“ i kilku bajaderek.

Wesoło i rojno było na dancingach: „tenisowym“, kończącym zimowy karnawał, i wiosennym. W dniu 2. lutego br. odbył się urządzony wspólnie z Kołem Bridgeowem Pań „dancing bridgeowy“. Przyniósł on czysty dochód około 700 zł., które przekazano Wojewódzkiemu Komitetowi dla bezrobotnych.

Do nadzwyczajnie udanych imprez należy zaliczyć wieczór św. Mikołaja w dniu 5. XII. 1931. Wieczorem o godz. 18 przybył do zgromadzonej dziatwy, rozanielonej uprzednią zabawą, św. Mikołaj (art. dram. p. Bielecki), który opowieścią o rozbi-

tym na dachu Kasyna aeroplanie, wprowadził dzieci w zachwyty. Sekundowali mu przy tem aniołkowie i djabeł-wesołek, arcy-komiczny figlarz, w interpretacji p. Wieszcza. O północy ukazał się licznie zebrany starszym dzieciom znakomicie ucharakteryzowany i ukostjumowany św. Mikołaj w towarzystwie zespołu „Naszego Oczka“. Trafny komizm tej sceny pobudził publiczność do szczerego śmiechu i oklasków.

Obie sceny napisał p. Wiktor Budzyński.

Zabawa kostjumowa dla dzieci, która w ubiegłych latach ścigała liczne rzesze dzieci ze sfer inteligencji miejscowej, nie dopisała w tym roku. Szkoda, że wspaniałe produkcje dzieci z Instytutu rytmiki i gimnastyki p. Niementowskiej, podziwiała tylko szczupłe grono dzieci i starszych.

Urządzony w dniu 2. stycznia b. r. „Opłatek“ zgromadził sporą ilość członków, którym w serdecznych słowach złożył życzenia prezes p. Antoniewicz. Kwartet muzyki salonowej odegrał szereg kolend. Wśród miłego nastroju i śpiewów przeciągnęło się zebranie do późnej nocy.

Wspólne święcone nie odbyło się z powodu małej ilości zgłoszeń.

Na życzenie Członków i Ich Rodzin zorganizowano lekcje tańców nowoczesnych, których udzielał p. Wacław Wacha przy współudziale swojej żony. Z lekcji tych korzystało w kilku kółkach 80 osób.

4. Obce imprezy.

Sale reprezentacyjne wynajęto w ubiegłym sezonie na poniżej wyszczególnione obce imprezy.

W dniach:

17/5	1931	Obchód 10-lecia Związku Pol. Korporacyj Akad.
2/6	„	Kaniowski — koncert skrzypcowy
6/6	„	Koło Matek Gim. im. król. Jadwigi — raut
8/6	„	P. Kasparkówna Sabina — popis
10/6	„	L. O. P. P. — prelekcja
16/6	„	P. Kasparkówna Sabina — popis
17/6	„	Lwowski Instytut Muzyczny „
18/6	„	„ „ „ „
19/6	„	Szkoła Muzyczna im. Paderewskiego — popis.
20/6	„	Lwowski Instytut Muzyczny — popis
5/9	„	Międzynarodowe Zawody Strzeleckie

- 15/9 1931 L. O. P. P. — prelekcja
 7/10 „ Obrona Kresów Zachodnich — koncert
 8/10 „ Rema Barzynianka — tańce rytmiczne
 10/10 „ Obrona Kresów Zachodnich — dancing
 14/11 „ Komitet Ochronki w Snopkowie — dancing
 17/11 „ Chór Erjana — koncert
 18/11 „ Koło Pań Politechniki Lwow. — koncert
 20/11 „ Chór Erjana — koncert
 21/11 „ Miejski Komitet dla bezrobotnych — koncert
 29/11 „ Młodzież Narod. — Akademia ku czci Joanny d'Arc
 2/12 „ Syndykat Dziennikarzy Polskich — Żywy Dziennik
 6/12 „ Sodalicja Marjańska — koncert
 7/12 „ Związek urzędników bank. — raut
 9/12 „ „ Koleż. był. wych. Sacré-Coeur — koncert
 14/12 „ Szkoła Muzyczna im Paderewskiego — koncert
 16/12 „ Syndykat Dziennikarzy Polskich. Żywy Dziennik.
 9/1 1932 Wojskowa Rodzina — raut
 16/1 „ Związek Urzędników Bankowych — raut
 23/1 „ Wzaj. Pomoc Medyków — raut
 30/1 „ Raut Prasy
 1/2 „ Archidiecezjalny Związek Ormian — raut
 3/2 „ W. S. H. Z. — raut
 9/3 „ Towarz. Dante Alighieri — wieczór własny
 1/4, 2/4, 6/4, 7/4, 8/4, 9/4 1932 Syndykat Dziennikarzy Pol-
 skich — „Po piętach“ (łątki).
 16/4 „ Koło Sympat. Ochronki w Snopkowie — koncert.

Oprócz tego korzystały bezinteresownie z sal Kasyna i Koła Lit. Art.: Związek Sędziów, Zawodowy Związek Literatów, Towarz. św. Huberta, Liga Antyalkoholowa, Związek Śpiewaków i t. p.

5. Czytelnia.

Odpowiedni dobór pism codziennych i periodycznych, krajowych i zagranicznych dawał Czytelnikom możliwość wszechstronnego informowania się o stosunkach politycznych, społecznych, gospodarczych i kulturalnych w kraju i zagranicą. Przy doborze pism liczył się Zarząd z zainteresowaniami i życzeniami Członków.

Oprawione roczniki czasopism z roku ubiegłego wcielono do Książnicy. Korzystali z nich Członkowie i ich Rodziny, nieodwiedzający stale Czytelni.

Czytelnia dla Pań, mieszcząca się w salonie w parterze, wykazała w ubiegłym roku administracyjnym niezbyt dużą jednak niesłabnącą frekwencję. W salonie tym mieścić się musiała niestety także, z powodu braku odpowiedniej ubikacji, również czytelnia „dla niepalących“.

Zbiór podręczny encyklopedyj, słowników i atlasów, przewodników, powiększono o 25 dzieł.

Obie czytelnie ogółem posiadały 109 pism, licząc egzemplarze podwójne lub potrójne 121 pism (w porównaniu z poprzednim rokiem sprawozdawczym mniej o 2), z tej liczby 88 krajowych i 33 zagranicznych. Z 88 pism krajowych było 41 pism codziennych i 47 periodycznych; z 33 pism zagranicznych było 10 codziennych i 23 periodycznych.

Wykaz pism:

A) Pisma wychodzące w kraju (88).

a) codzienne (41)

we Lwowie:

1 Chwila (2 egz.)	5 Gazeta Wieczorna (3 egz.)
2 Dziennik Ludowy	6 Kurjer Lwowski (2 egz.)
3 Gazeta Lwowska	7 Słowo Polskie (3 egz.)
4 Gazeta Poranna (3 egz.)	8 Wiek Nowy (3 egz.)

w Warszawie:

1 ABC	7 Le Messenger Polonais
2 Dzień Polski	8 Monitor Polski
3 Gazeta Polska	9 Polska Zbrojna
4 Gazeta Warszawska	10 Robotnik
5 Kurjer Poranny	11 Rzeczpospolita
6 Kurjer Warszawski	

w Krakowie:

1 Czas	3 Il. Kurjer Codzienny (3 egz.)
2 Głos Narodu	

w Gdańsku:

Gazeta Gdańska

w Poznaniu:

Kurjer Poznański

w Katowicach:

Polonia

Polska Zachodnia

w Toruniu:

Słowo Pomorskie

w Lublinie:

Głos Lubelski

w Wilnie:

Dziennik Wileński

b) **perjodyczne (47)****we Lwowie:**

1 Lwowskie Wiadomości
Muzyczne i Literackie	5 Przegląd Radjowy, Teatralny
i Filmowy
2 Lwowskie Wiadomości Paraf.	6 Rolnik
3 Łowiec	7 Sprawiedliwość
4 Posłaniec św. Grzegorza	8 Świat Kobiety

w Warszawie:

1 Biuletyn Urzędniczy	13 Przegląd Sportowy
2 Cyrulik Warszawski	14 Przegląd Techniczny
3 Gazeta Administracji
i Policji Państwowej	15 Przewodnik Gospodarski
4 Gazeta Mazurska	16 Radjo
5 Łowiec Polski	17 Ruch Literacki
6 Morze	18 Świat
7 Mucha	19 Szaniec
8 Myśl Narodowa	20 Szczerbiec
9 Myśl Niepodległa	21 Tygodnik Ilustrowany
10 Naokoło Świata	22 Walka z Bolszewizmem
11 Przegląd Elektrotechniczny	23 Wiadomości Literackie
12 Przegląd Gospodarczy	24 Ziemia

w Krakowie:

1 Język Polski	5 Rzeczy Piękne
2 Piast	6 Sztuki Piękne
3 Poradnik Językowy	7 Światowid
4 Przegląd Współczesny	8 Wróble na Dachy

w Poznaniu:**Tęcza**

w **Bydgoszczy**: Szabeskurjer, w **Jarosławiu**: Ekspres Jarosławski, w **Kołomyji**: Gazeta Kołomyjska, w **Przemysłu**: Ziemia Przemyska, w **Stanisławowie**: Kurjer Stanisławowski, w **Tarnopolu**: Głos Polski,

B) Pisma wychodzące zagranicą (33)**a) codziennie (10):**

- w **języku polskim**: (1) w Olsztynie (Prusy Wschodnie: Gazeta Olsztyńska
- w **języku angielskim**: (1) w Londynie: The Morning Post
- w **języku francuskim**: (3) w Paryżu: 1 Echo de Paris, 2 Journal de Débats, 3 Le Matin

w języku niemieckim: (4) w Berlinie: Berliner Tageblatt
w Frankfurcie: Frankfurter Zeitung,
w Pradze: Prager Presse,
w Wiedniu: Neue Freie Presse

w języku włoskim: (1) w Rzymie: La Tribuna

b) perjodycznie: (23)

w języku angielskim: (3) w Londynie: 1 The Graphic, 2 The Studio, 3 The Weekly Times

w języku francuskim: (12) w Paryżu: 1 L'Art et Décoration, 2 Femina, 3 Le Jardin des Modes, 4 L'Illustration, 5 Je sais tout, 6 Le Nouvelles Littéraires, 7 La Petite Illustration, 8 Revue des Deux Mondes, 9 Le Rire, 10 Le Sourire, 11 La Vie Parisienne, 12 Vogue

w języku niemieckim: (7) w Berlinie (4): 1 Weltspiegel, 2 Ulk (tyg. dodatek do Berl. Tagbl.), 3 Westermanns Monatshefte, 4 Das Magazin, w Lipsku (1): Illustrierte Zeitung, we Wiedniu (2): Interessantes Blatt, Radio-Amateur

w języku włoskim: (1) w Medjolanie: Illustrazione Italiana.

Czasopisma (za wyjątkiem politycznych pism codziennych) według dziedzin, które zastępują:

1 Administracja i sprawy urzędnicze (2): Biuletyn Urzędniczy, Gazeta Administracji i Policji Państwowej.

2 Gospodarstwo i rolnictwo (3): Przegląd Gospodarczy, Przewodnik Gospodarski, Rolnik.

3 Językoznawstwo (2): Język Polski, Poradnik Językowy.

4 Krajoznawstwo (1): Ziemia.

5 Łowiectwo (2): Łowiec, Łowiec Polski.

6 Pisma humorystyczne (8) krajowe: Cyrulik Warszawski, Mucha, Szabeskurjer, Wróble na Dachy; zagraniczne: Le Rire, Le Sourire, La Vie Parisienne, Ulk.

7 Pisma ilustrowane (14) krajowe: Naokoło Świata, Świat, Światowid, Tęcza, Tygodnik Ilustrowany; zagraniczne: The Graphic, L'Illustration, Illustrazione Italiana, Illustrierte Zeitung, Interessantes Blatt, The Weekly Times, Weltspiegel, Westermanns Monatshefte, Das Magazin.

- 8 Pisma dla kobiet (4):** Świat Kobiety, Femina, Vogue, Le Jardin des Modes.
- 9 Pisma popularyzujące wiedzę (1):** Je sais tout.
- 10 Pisma o treści religijnej (2):** Lwowskie Wiadomości Parafjalne, Posłaniec św. Grzegorza.
- 11 Piśmiennictwo i literatura (4):** Ruch Literacki, Wiadomości Literackie, Les Nouvelles Littéraires, La Petite Illustration.
- 12 Publicystyka naukowa i polityka (8):** Gazeta Mazurska, Myśl Narodowa, Myśl Niepodległa, Piast, Przegląd Współczesny, Szczerbiec, Walka z Bolszewizmem; — Revue de Deux Mondes.
- 13 Radjofonja (3):** Radjo, Przegląd Radjowy, Teatralny i Filmowy, Radjo-Amateur.
- 14 Sport i gry (1):** Przegląd Sportowy.
- 15 Sztuka (5):** krajowe: Lwowskie Wiadomości Muzyczne i Literackie, Rzeczy Piękne, Sztuki Piękne; — zagraniczne: L'Art et Décoration, The Studio.
- 16 Technika (2):** Przegląd Elektrotechniczny, Przegląd Techniczny.
- 17 Wojskowość (1):** Polska Zbrojna (dz.)
- 18 Żegluga (1):** Morze.

6. Książnica.

Biblioteka liczy (stan w dniu 31/3 1932) w dziale I-szym, zawierającym beletrystykę, dzieła naukowe i popularne oraz książki dla młodzieży, w językach polskim, angielskim, francuskim i niemieckim 12.367 dzieł w 14.152 tomach, tudzież przeszło 200 dzieł w dziale II-gim, zawierającym utwory muzyczne, libretta i podręczniki muzyczne.

W roku sprawozdawczym korzystało z biblioteki 550 osób, t. j. około **70% ogółu Członków**. (W porównaniu z ubiegłym rokiem administracyjnym o 15 osób więcej, w porównaniu zaś z r. adm. 1925/26 o **400** osób więcej).

Frekwencja dzienna w książnicy i w tym roku wzrosła. Przeciętna liczba wypożyczających wynosiła 77 osób dziennie a w niektórych dniach przekraczała **120** osób.

W lipcu 1931 wydał Zarząd Książnicy Katalog dodatkowy Nr. 1 w objętości 2 arkuszy druku (format większy, tekst w 2-u szpaltach), zawierający książki wcielone od 1 czerwca 1930 do 31 maja 1931, w styczniu 1932 zaś katalog dodatkowy Nr. 2

objętości 18 stron, zawierający książki wcielone od 1 czerwca 1931 do dnia 31 grudnia 1931.

Każdy z katalogów tych, tak jak wydrukowany poprzednio Katalog główny, opatrzone numerami porządkowymi od 1 do 1000.

Stan zachowania książek pozostawia naogół niewiele do życzenia. Wzmoczona kontrola wydała wyniki. Do ponownej oprawy oddano 212 starych przeważnie, a poczytnych książek.

Skontrum wszystkich książek przeprowadzono w roku sprawozdawczym dwukrotnie.

Rewersów t. zw. białych zużyto w czasie od 1 kwietnia 1931 do 31 marca 1932 sztuk 31.771.

Biblioteka otrzymała w roku sprawozdawczym (do 31/3 1932) w darze 82 książki a to od pp.: F. Bostla 1-ną, inż H. Felsztyna 7, S. Lehnerta 34, dra St. Ludwiga 1 (w 4 tomach), J. Reinera 4, J. Romanowskiego 1-ną J. Wasunga 13, M. Wierchowskiego 1-ną i z Konsulatu Czechosłowacji 20. — Za dary te składa Wydział K. i K. L.-A. PT. Ofiarodawcom podziękowanie.

7. Dary i datki na cele dobroczynne.

		Zł.
1931	7/5 Datek na nowy sztandar dla Stow. „Skała“	25.—
"	" " na Dar Narodowy T. S. L.	25.—
"	9/5 Wkładka K. i K. L.-A. jako członka wspierającego do Ligi Morskiej na rok 1930	60.—
"	" Datek na Koło T. S. L. im. Adama Mickiewicza	5.—
"	6/6 Za gwóźdź do sztandaru Stowarz. „Skała“	20.—
"	25/6 Dar na cele Towarzystwa Naukowego	100.—
"	3/7 Datek na „Rodzinę Policyjną“	10.—
"	8/11 " na Lwow. Pogotowie Ratunkowe	20.—
"	20/11 Za gwóźdź do sztandaru Klubu Maszynistów P. K. P.	20.—
"	16/12 Datek na Przytulisko Brata Alberta	20.—
1932	15/1 " noworoczny na T. S. L.	10.—
"	28/1 Dar na kartę honor. na Raut Bankowców	100.—
"	" Wkładka członkowska do Towarz. Dziennikarzy Polskich za rok 1931	100.—
"	9/2 K. i K. L.-A. i Koło Brigdeowe Pań dochód z dancingu na rzecz „Komitetu bezrobotnych	720.—
"	13/2 Dar na kartę honorową na „Raut Prasy“	400.—

1932	13/2	Dar na kartę honorową na Raut „Rodziny Wojskowej“	150.—
„	15/2	Zamiast wieńca na trumnę ś. p. Reindla na rzecz „Komitetu bezrobotnych“	50.—
„	„	Dar na kartę honorową na Raut Ormiański	150.—
„	18/2	Datek na rzecz Tow. Badania Historji Obro- ny Lwowa	20.—
„	19/2	Dar na kartę honor. na Raut. W. S. H. Z.	150.—
„	27/2	Datek na cele Tow. Śpiew. „Lutnia“ za wy- konanie odznaczonych pieśni	50.—
„	12/3	Wkładka K. i K. L.-A. jako członka wspie- rającego na rok 1932 do Tow. Przyjaciół Ossolineum	25.—
Ogółem			2.230.—

8. Pamięci Zmarłych

Z prawdziwym żalem wspominamy stratę wielu zasłużo-
nych Obywateli, długoletnich Członków naszego Towarzystwa,
których nieubłagana śmierć zabrała z naszego grona.

Opuścili nas na zawsze:

Dr Andruszewski Mieczysław
Bereźnicki Leon
Frączkowski Franciszek
Gayczak Stanisław
Dr Hojnacki Władysław
Jaskólski Józef
Kucharski Karol
Dr Linhardt Lenartowski Hugo
Dr Liptay Maksymilian

Longchamps Jan
Reindl Włodzimierz
Smogorzewski Zygmunt
Staruszkiewicz Józef
Tęczarowski Alfred
Towarnicki Karol
Inż. Wilczyński Michał
Dr Zabłocki Stanisław
Ziołkowski Mieczysław

Cześć Ich pamięci! Spokój Ich Duszom!

Członkowie Kasyna i Koła Literacko-Artystycznego

CZŁONKOWIE HONOROWI:

Dr Głabiński Stanisław
Maczyński Czesław
Dr Orski Włodzimierz

Paderewski Ignacy
Dr Romer Eugenjusz

CZŁONKOWIE ZWYGZAJNI:

Agopsowicz Kajetan
Dr Agopsowicz Kazimierz
Agopsowicz Mieczysław
Inż. Alexandrowicz Stanisław
Andraszek Jan
Antoniewicz Jan
Arciszewski Władysław
Dr Argasiński Karol
Arnicki Jan

Dr Babel Franciszek
Babel Karol
Baczyński Ludwik
Hr. Badeni Stanisław
Inż. Bagieński Jan
Dr Bałaszczuk Franciszek
Dr Banach Stefan
Dr Bańkowski Jan
Baranowski Mieczysław
Dr Bartel Eugenjusz
Bartosiński Jan
Dr Barwiński Eugenjusz
Bastgen Bruno
Inż. Baum Jan Adam
Bem Feliks Piotr
Bembnowicz Wacław
Bedaszewski Tadeusz
Bętkowski Włodzimierz
Bialikiewicz Józef
Biedermann Juljusz
Bielski Wiktor
Bierówka Roman
Biesiadecki Franciszek
Dr Bilik Mikołaj

Bilinkiewicz Roman
Bilinkiewicz Seweryn
Biliński Antoni
Dr Birkenmaier Juljusz
Inż. Bisanz Ernest
Bischof Artur
Blaha Alfred
Inż. Blaim Władysław
Inż. Blum Fryderyk
Blum Fryderyk
Inż. Błażyński Stefan
Dr Bobowski Stefan
Dr Bocheński Kazimierz
Inż. Bogdanowicz Aleksander
Bogdanowicz Eugenjusz
Bogucki Mikołaj
Inż. Bohosiewicz Andrzej
Bojarski Władysław
Borth Franciszek
Borth Rudolf
Dr Borysiewicz Jan
Bostel Ferdynand
Dr Boziewicz Marjan
Inż. Bratro Emil
Brezany Zdzisław
Bruchnalski Kazimierz
Inż. Bruliński Marjan
Dr Brzeski Józef
Inż. Buchowiecki Leonard
Inż. Budzyński Wiktor
Bujak Jan
Bulkowski Ksawery
Dr Caro Leopold

Chabło Wiktor
 Chlamtacz Jan
 Dr Chołodecki Witold
 Chrzanowski Janusz Stefan
 Inż. Chylewski Witold
 Chyliński Konstanty
 Ks. Dr Ciemniewski Jan
 Cieński Adolf
 Dr Ciesielski Kazimierz
 Inż. Cieślikowski Leon
 Cisło Stanisław
 Dr Czamarski Jan Adam
 Czauderna Karol
 Dr Czechowicz Zygmunt
 Dr Czerny Karol
 Dr Czołowski Aleksander
 Czopko Wiktor
 Czownicki Wojciech
 Czyżewski Władysław
 Mr. Ówikłowski Michał
 Dr Daum Ludwik
 Ks. Inf. Dawidowicz Bogdan
 Dąbrowski Bolesław
 Dąbrowski Wiktor
 Dr Dębski Jan
 Dr Dembowski Ignacy
 Des Loges Aleksander
 Dianni August
 Inż. Dissel Franciszek
 Dniestrzański Józef
 Dr Dobiecki Stanisław
 Dobrowolski Edwin
 Dr Dobrzański Antoni
 Dobrzański Piotr
 Dobrzański Stefan
 Inż. Dobrzelewski Tadeusz
 Domaszewicz Czesław
 Inż. Donsaft Leonard
 Dreżewski Marjan
 Dropiowski Jan Mieczysław
 Drzażdżyński Lucjan
 Dujanowicz Teofil
 Dukiet Józef
 Dulemba Hilary
 Inż. Dunin Szpot Roman
 Dunka de Sajo Leon
 Dr Dwernicki Tadeusz
 Dyszkiewicz Tadeusz
 Dr Dziedziec Wojciech
 Inż. Dziewoński Marjan

Dr Dziubczyński Franciszek
 Dziurzyński Feliks
 Eckhardt Czesław
 Dr Elektorowicz Stefan

Fedorowicz Włodzimierz
 Inż. Felsztyn Herman Wład.
 Fida Adolf
 Dr Franke Jan
 Dr Franke Marjan
 Frenkel Jan
 Freund Władysław
 Dr Fried Jan Celestyn
 Friedrich Juliusz
 Friedrich Seweryn
 Frydman Karol

Dr Gaberle Eustachy
 Galeński Mieczysław
 Galeński Stanisław
 Dr Garbicz Władysław
 Garczyński Franciszek
 Gawecki Władysław
 Gawlikowski Ryszard
 Gawroński Wilhelm
 Gądziński Karol
 Inż. Gąsiorowski Kazimierz
 Dr Gąsiorowski Napoleon
 Geisler Edward Tadeusz
 Georgeon Józef
 Geppert Gustaw
 Gergowicz Bolesław
 Gergowicz Kazimierz
 Dr Gergowicz Stefan
 Inż. Gerstinger Karol
 Gerstman Antoni
 Gerstman Tadeusz
 Getter Leon
 Geyer Wiktor
 Gidlewski Józef
 Giela Leon
 Dr Gieruszyński Feliks
 Girzejowski Kazimierz
 Dr Giziński Tadeusz
 Glaty Konrad
 Głaczyński Tadeusz
 Goborski Władysław
 Goetz Marjan
 Dr Gologórski Eugenjusz
 Dr Gorecki Tadeusz
 Górka Witold
 Dr Górniak Stefan

Górski Władysław
 Dr Gostkowski Kazimierz
 Dr Gottfried Jan
 Grabowski Władysław
 Gronziewicz Zygmunt
 Dr Groyecki Stanisław
 Inż. Gruszecki Stanisław
 Dr Grzesik Stanisław
 Grzymalski Stanisław
 Gubrynowicz Kazimierz
 Gürtler Alojzy
 Gutteter Edward
 Guzecki Michał
 Gyurkovich Leon

 Haczewski Stefan
 Dr Hahn Zygmunt
 Halski Józef
 Hanisch Bronisław
 Harasimowicz Marcelli
 Harlender Adam
 Hasztrakiewicz Henryk
 Dr Hauser Tadeusz
 Inż. Hauswald Edwin
 Hawel Jan
 Hawel Julian
 Inż. Hecht Henryk Mieczysław
 Dr Hecht Józef
 Heilman Henryk
 Hemerling Kazimierz
 Dr Heppe Tadeusz
 Herman Eugenjusz
 Hoffman Władysław
 Höflinger Tadeusz
 Hofmohl Władysław
 Hołub Stanisław
 Dr Hołobut Zygmunt
 Hordyński Eugenjusz
 Inż. Hornung Józef
 Dr Hornung Karol
 Horwath Edward
 Dr Hoszowski Władysław
 Dr Hozer Jan
 Huber Rudolf
 Inż. Hubicki Stanisław
 Hulimka Franciszek
 Inż. Hügel Bronisław

 Dr Idaszewski Kazimierz
 Izierski Ludwik

 Dr Jakubowski Karol
 Inż. Jakubowski Władysław

Inż. Janas Franciszek
 Janisch Ludwik
 Dr Janiszewski Tadeusz
 Jankowski Czesław
 Dr Januszewski Kazimierz
 Inż. Januszewski Stanisław
 Jarosiewicz Kazimierz
 Dr Jarosz Roman
 Jasiewicz Szczesny
 Jasiński Marjan
 Dr Jaworski Kazimierz
 Jaworski Władysław
 Jełowicki Szczesny
 Jenner Władysław
 Inż. Jęczalik Klemens
 Jonak Sebestjan
 Jougan Alfred
 Ks. Dr Jougan Alojzy
 Inż. Juhre Aleksander
 Inż. Jurasz Karol Olgierd
 Dr Jurkiewicz Tadeusz

 Dr Kaliński Marjan
 Kalito Wiktor
 Inż. Kamieński Edmund
 Kamieński Franciszek
 Kamiński Zygmunt
 Kapliński Adam
 Karchesy Adam
 Karczewski Witold
 Dr Kasperek Julian
 Dr Kasprzycki Tadeusz
 Inż. Kasyna Jan
 Dr Kauczyński Klemens
 Dr Kielanowski Bolesław
 Kiernig Franciszek
 Kieszkowski Stanisław
 Kilian Alfred
 Kimlowski Józef
 Inż. Klimkiewicz Władysław
 Klotzek Ludwik
 Kmicikiewicz Włodzimierz
 Knapp Alfred
 Kobielusz Tomasz
 Kochanowski Cyryl
 Dr Koczarski Apolinary
 Koestlich Roman
 Dr Kofler Zygmunt Jerzy
 Kokurewicz Stefan
 Inż. Kolbuszowski Michał
 Kolmer Walerjan
 Dr Köller Hieronim

Komar Edmund
 Komar Roman
 Komornicki Stefan
 Dr Kończacki Andrzej
 Konstantynowicz Jan
 Kopia Henryk
 Kopietz Karol
 Koppel Otton
 Korecki Emil
 Kosiuliński Jan
 Kostrzewski Edward
 Kotiers Wilhelm
 Inż. Kotrba Karol
 Dr Kowalewski Konrad
 Inż. Kozak Władysław
 Kozłowski Józef
 Kövess Aleksander
 Krajewski Michał
 Krassowski Stanisław
 Kratochwila Roman
 Kraus Stanisław
 Krawczyk Mieczysław
 Kremer Stanisław
 Dr Krentz Mieczysław
 Krogulski Seweryn
 Królikowski Antoni
 Kruczkowski Sylwester
 Krug Emil
 Krzyszkowski Włodzimierz
 Krzysztofowicz Bogdan
 Dr Krzysztoń Wilhelm
 Krzyżanowski Czesław
 Krzyżanowski Franciszek
 Krzyżanowski Marjan
 Dr Kucharski Eugenjusz
 Kuczewski Józef
 Kuczyński Michał
 Dr Kudelka Tadeusz
 Dr Kulezycki Aleksander
 Dr Kulezycki Zygmunt
 Kuliczowski Seweryn
 Dr Kulikowski Wiktor
 Inż. Kuminek Oswald
 Inż. Kumor Stanisław
 Dr. Kupeczyński Tadeusz
 Dr Kuryłowicz Juljusz
 Dr Kuryłowicz Stefan
 Kurzbauer Ludwik
 Kut Władysław
 Mr. Kuziński Stanisław
 Kuziński Władysław

Kühn Henryk
 Dr Kwaśniewski Bolesław
 Kwiatkowski Emil
 Inż. Kwiatkowski Tadeusz
 Kwiatkowski Wacław
 Dr Kwieciński Karol
 Dr Kwietniewski Kazimierz
 Inż. Kwintowski Ludwik

Laidler Kazimierz
 Inż. Lang Antoni
 Langie Kazimierz
 Langner Ferdynand
 Dr Lapiere Jan
 Laskownicki Bronisław
 Laskowski Apolinary
 Latoszyński Władysław
 Lehnert Seweryn
 Lekczyński Czesław
 Lenczowski Stanisław
 Dr Leszczyński Roman
 Lettner Gustaw
 Leurman Franciszek
 Lewak Antoni
 Dr Lewandowski Kazimierz
 Lewartowski Henryk
 Dr Lewicki Adam
 Lhotski Albin
 Dr Liebhart Stanisław
 Dr Limanowski Józef
 Linde Mieczysław
 Dr Linttner Rudolf
 Lipanowicz Stanisław
 Dr Lipsz Gustaw
 Liske Antoni
 Lorek Kazimierz
 Ks. Lubomirski Andrzej
 Dr Ludwig Stanisław

Łaba Tadeusz
 Inż. Łańcucki Ignacy
 Dr Łaz Kazimierz
 Łaczyński Gustaw
 Łepkowski Tomasz
 Łobaczewski Wawrzyniec
 Inż. Łodziński Kazimierz
 Dr Łomnicki Maksymiljan
 Łoś Stefan
 Inż. Łoziński Tadeusz
 Łukasiewicz Walerjan Józef
 Dr Łukowski Stefan
 Łyczkowski Sylwester

Maciejowski Marjan
 Dr Madejewski Walerjan
 Madeyski Stanisław
 Madura Kazimierz
 Dr Majewski Bronisław
 Inż. Majewski Daniel
 Dr Majewski Leszek
 Majewski Mieczysław
 Inż. Makarewicz Józef
 Inż. Makowicz Michał Tadeusz
 Makowiecki Leon
 Inż. Makowski Józef
 Malarski Feliks
 Inż. Malina Stanisław
 Malina Tadeusz
 Malicki Mieczysław
 Malinowski Florjan
 Dr Malsburg Karol
 Dr Małaczyński Aleksander
 Małecki Henryk
 Inż. Mańkowski Włodzimierz
 Dr Marciak Stanisław
 Inż. Marcinkiewicz Adam
 Marcinkiewicz Kazimierz
 Marcinkiewicz Roman
 Marcinkiewicz Stanisław
 Dr Marczyński Józef
 Markiewicz Stanisław
 Inż. Marynowski Zygmunt
 Matkowski Jan
 Matula Wincenty
 Mayer Adam
 Mayer Juljusz
 Mayer Wojciech
 Mazanowski Aleksander
 Mehlem Erwin
 Melchert Kazimierz
 Messuta Henryk
 Dr Mglej Stanisław
 Michałowski Aleksander
 Mierka Bronisław
 Miernik Józef
 Mięrowicz Józef
 Mięrowicz Władysław
 Inż. Mięrowicz Zygmunt
 Mikuszcwski Jan
 Dr Miłkowski Ludwik
 Inż. Minkiewicz Witold
 Misiński Marjan
 Inż. Misterka Albin
 Misztalski Zygmunt

Inż. Mokrzycki Antoni
 Monne Ludwik
 Dr Morvitz Zygmunt
 Dr Mostowski Henryk
 Moszczyński Jan
 Moszoro Dominik
 Dr Moszyński Tadeusz
 Mroczek Mieczysław
 Mromliński Wincenty
 Munk Tadeusz

Nalborezyk Jan
 Dr Nanke Czesław
 Narolski Feliks
 Inż. Nawrocki Jan
 Inż. Nechay Ernest
 Negrusz Kajetan
 Inż. Negrusz Mikołaj
 Inż. Neuhoff Stefan
 Neuman Alfred
 Inż. Niedzielski Stanisław
 Niemczewski Stanisław
 Inż. Niemczewski Władysław
 Niemczynowski Stefan
 Niementowski Kazimierz
 Nowacki Michał
 Nowakowski Jan Tadeusz
 Nowiński Roman
 Noworyta Jan
 Nowotny-Lachowicki Adam

Dr Obmiński Ksawery
 Dr Obmiński Tadeusz
 Ojak Edward
 Olpiński Kazimierz
 Olsz Modest
 Dr Olszewski Witold
 Opolski Adam
 Opolski Stefan
 Orłowski Ludwik Marjan
 Orobkiewicz Władysław
 Orzelski Feliks
 Osiadacz Wiktor
 Dr Osiński Tadeusz
 Dr Ostaszewski Bronisław
 Otrowski Aleksander
 Ostrowski Leon
 Dr Ostrowski Tadeusz
 Inż. Ostrowski Władysław
 Ostrowski Zbigniew
 Dr Owiński Jakób
 Pajor Stanisław

Pakosz Antoni
 Ks. Panaś Józef
 Papużyński Stanisław
 Inż. Parylak Michał
 Pasławski Roman
 Pauli Władysław
 Paulik Franciszek
 Pawluk Mieczysław
 Pawłowski Adolf
 Piasecki Ludwik Janina
 Piątek Adam
 Piątkiewicz Kazimierz
 Piątkowski Mieczysław
 Inż. Pichler Franciszek
 Dr Piechowski Franciszek
 Dr Pieracki Jan
 Pietsch Edward
 Pilatowski Bronisław
 Piotrowski Kazimierz
 Inż. Piotrowski Wojciech
 Mgr. Pirogowski Eugenjusz
 Pirożyński Jan
 Dr Pisarik Tadeusz
 Pisarski Jan
 Dr Piszczkowski Mieczysław
 Piwernetz Zbigniew
 Inż. Piwoński Emil
 Dr Platowski Kazimierz
 Dr Plechawski Marjan
 Dr Płazek Edwin
 Dr Pokorny Bruno
 Dr Polak Tadeusz
 Inż. Polt Rudolf
 Połoniecki Bernard
 Popiel Czesław
 Popławski Michał
 Popowicz Józef
 Dr Porycki Bronisław
 Posochowski Stanisław
 Inż. Postępski Edmund
 Postępski Stanisław
 Poten Gwido
 Powidzki Kazimierz
 Powroźnicki Aleksander
 Poźniak Alfred
 Dr Poźniak Zygmunt
 Dr Prachtel-Morawiański Jul.
 Inż. Pragłowski Stefan
 Prek Borek Lucjan
 Mgr. Prokesz Marjan
 Inż. Przetocki Kazimierz
 Przybyśławski Wincenty

Dr Przyjemski Adam
 Puchyr Jan
 Puna Zygmunt

Radzikowski Franciszek
 Rebczyński Aleksander
 Reczusi Bronisław
 Reiner Juljusz
 Dr Reinlender Józef
 Reis Zygmunt
 Rejmański Zygmunt
 Dr Reneki Roman
 Ricci Adam
 Ricci Leon
 Riedl Edmund
 Riedl Roman
 Rieger Paweł
 Rogoż Stanisław
 Inż. Rogowski Roman
 Rolle Michał
 Inż. Romanowski Jan
 Rosen Jan Henryk
 Rosenbusch Adolf
 Dr. Roth Maurycy
 Dr Rottersman Józef
 Rozwadowski Antoni
 Inż. Rubczyński Władysław
 Mgr. Rubiński Marjan
 Rudkowski Władysław
 Rudyński Jan
 Dr Rucker Jan
 Rusocki Zygmunt
 Ruxer Stanisław
 Ruziczka Henryk
 Dr Rużycki Jerzy
 Dr Rużycki Julian
 Rybicki Tadeusz
 Rypniewski Wacław

Sadyk Bej Mohammed
 Salicki Jakób
 Samolewicz Leon
 Dr Sander Alfred
 Sanetra Tadeusz
 Sanojca Władysław
 Sawicki Karol
 Scazighino Witold
 Dr Schätzel Stanisław
 Schirmer Edward
 Schnerch Jakób
 Dr Schramm Franciszek
 Inż. Schrimpff Rudolf

Schultis Antoni
 Dr Schwarz Hugo
 Dr Seidl Wacław
 Dr Seifert Teofil
 Dr Serbeński Walerjan
 Dr Seyfarth Ludwik
 Dr Siciński Jerzy
 Siemiński Jan
 Skarbiński Edmund
 Dr Skorkowski Edward
 Dr Skrachy Stanisław
 Dr Słomnicki Bronisław
 Słomski Czesław
 Słonecki Edmund
 Słowikowski Bolesław Tadeusz
 Smoleński Roman
 Dr Smolka Franciszek
 Smolka Kazimierz
 Dr Smolka Władysław
 Smulikowski Zygmunt
 Smutny Jan Wacław
 Solman Wiktor
 Sorg Henryk
 Inż. Spira Stefan
 Dr Srokowski Adam
 Stachelski Stanisław
 Starkiewicz Antoni
 Inż. Starzewski Stanisław
 Stefaniszyn Władysław
 Dr Stefko Kamil
 Dr Stenzel Edward
 Dr Stenzel Stefan
 Stobiecki Józef
 Hr. Stokalski Wiktor Jan
 Strachocki Janusz
 Streer Zygmunt
 Strusiński Paweł
 Strzelecki Włodzimierz
 Dr Strzemieński Jan
 Sulimirski Tadeusz
 Sulimirski Wit
 Dr Szajna Władysław
 Dr Szaynowski Władysław
 Szczygielski Jan
 Dr Szeliga Mieczysław
 Szlemiński Józef
 Inż. Szybalski Stefan
 Ks. Dr Szydelski Władysław
 Dr Szydłowski Władysław
 Szymała Zygmunt
 Szymonowicz Tadeusz

Dr Ślaczka Roman
 Śleżanowski Witold
 Śmiglewski Witold
 Świerczyński Edmund
 Świtalski Józef
 Dr Świtalski Mieczysław

Tabeau Wiktor
 Dr Tabisz Stanisław
 Tarnawski Wiktor
 Dr Tarnawski Władysław
 Tenczyn Emil
 Terlecki Tadeusz
 Dr Tesznar Leopold
 Dr Theissberg-Wyszyński Otton
 Dr Inż. Thullie Czesław
 Thürhaus Maksymilian
 Toeplitz Henryk
 Dr Tomasik Seweryn
 Topolnicki Stanisław
 Towarnicki Leon
 Dr Trojan Stanisław
 Dr Tucki Włodzimierz
 Tuleja Ludwik
 Turasiewicz Emil
 Turnau Lucjan
 Tyczyński Andrzej
 Inż. Tylko Feliks
 Tyszkowski Antoni
 Tyszkowski Zygmunt

Dr Uhma Stefan
 Ulm Aleksander
 Inż. Ulmer Adam
 Urban Leon

Inż. Völpel Eugenjusz
 Inż. Völpel Roman

Wacel Leon
 Wacek Rudolf
 Dr Wachlowski Zenon
 Walter Karol
 Wassermann Wiktor
 Wasung Jan
 Wawrzakowicz Eugenjusz
 Inż. Waydowski Bronisław
 Inż. Ważny Edward
 Dr Weigel Kasper
 Weinert Henryk
 Weiss Adolf
 Weksler Antoni

Dr Weksler Emil
 Inż. Welcher Bronisław
 Dr Wereszczyński Antoni
 Inż. Wereszczyński Tadeusz
 Dr Westwalewicz Marjan
 Dr Weyberg Zygmunt
 Dr Węgrzynowski Lesław
 Wierzbiański Aleksander
 Wierzchlejski Stanisław
 Wierzchowski Michał
 Inż. Wiktor Stefan
 Wilczek Ludwik
 Dr Wilecki Otto Kazimierz
 Inż. Winiarz Kazimierz
 Winiarz Tadeusz
 Wiszniowski Bolesław
 Inż. Witkowski Tadeusz
 Witwicki Tadeusz
 Mgr. Wolański Stanisław
 Woleński Bolesław
 Inż. Wołoszyński Konrad
 Wondrausch Jakób
 Wondrausch Stanisław
 Wopatarni Ryszard
 Woycicki Czesław
 Dr Wróblewski Józef
 Wróblewski Józef
 Dr Wrześniowski Janusz
 Wrześniowski Tadeusz
 Wurst Stanisław
 Wyhowski Stanisław
 Wysocki Marcin
 Dr Wysoczański Bronisław
 Dr Wysoczański Kazimierz

Dr Younga Jerzy
 Dr Zając Felicjan
 Zajączkowski Libeřat
 Dr Zakrejs Franciszek
 Inż. Zakrzewski Zygmunt
 Zaleski Ryszard Wiktor
 Dr Zaleski Zygmunt
 Zanoziński Władysław
 Zarugiewicz Andrzej
 Zarzycki Aleksander
 Zarzycki Marjan
 Zawadzki Ludwik
 Dr Zawadzki Mieczysław
 Zawadzki Władysław
 Zawistowski Jan
 Zborucki Jan
 Zglinnicki Aleksander
 Zgóralski Józef
 Dr Zgórski Alfred
 Dr Zgórski Kazimierz
 Zieliński Karol
 Dr Zieliński Kazimierz
 Zieliński Władysław
 Ziemnowicz Stanisław
 Zubrzycki Stanisław
 Zwierzchowski Józef
 Zaak Henryk
 Inż. Żardecki Kazimierz
 Żdżarski Jan
 Żegiestowski Włodzimierz
 Żmudziński Franciszek
 Żychliński Franciszek
 Dr Żywicki Roman

